

อุตสาหกรรมปิโตรเคมี

สรุปแนวโน้มอุตสาหกรรม

ISIC : 52192000 การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม

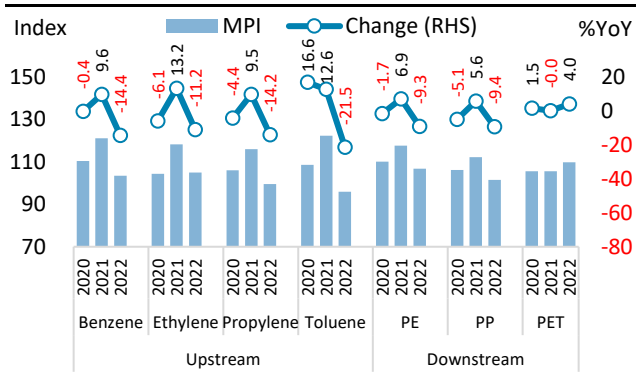
อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปี 2566 มีแนวโน้ม "Neutral (-)" โดย มีปัจจัยสนับสนุนหลักจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีนหลังมีการเปิด ประเทศและผ่อนคลายมาตรการ Zero-Covid ซึ่งจะทำให้กิจกรรมทาง เศรษฐกิจของจีนกลับมาเพิ่มขึ้น การบริโภคกลับมาขยายตัว ส่งผลดี ต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในฐานะที่จีนเป็นตลาดส่งออก ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอันดับหนึ่งของไทย อีกทั้ง การฟื้นตัวของ เศรษฐกิจจีนยังส่งผลดีต่อความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีใน อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ต้องเพิ่มการผลิตสินค้าเพื่อรองรับตลาดจีน

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมยังคงมีความเสี่ยงจากราคาวัตถุดิบ ดั้งเดิมที่ยังคงมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง จากปัจจัยกดดันของความ ชัดแย้งรัสเซีย-ยูเครนที่คาดว่าจะยังไม่มียุติในระยะสั้น ทำให้ยุโรป ยังคงประสบปัญหาวิกฤติพลังงาน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปรับลดลง ของราคาพลังงานโลก ประกอบกับความเสี่ยงเศรษฐกิจโลกถดถอย จากการเร่งขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางทั่วโลก ซึ่ง ปัจจัยเหล่านี้จะกระทบต่อการฟื้นตัวของ Spread ของผลิตภัณฑ์ปิโตร เคมีและทำให้ความสามารถในการทำกำไรของอุตสาหกรรมปรับลดลง

ภาพรวมอุตสาหกรรม

ภาพรวมอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในปี 2565 ปรับตัวลดลง เนื่องจากถูกกดดันจากภาวะตลาดที่อ่อนแอ ส่งผลให้ความต้องการใช้ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีลดลงสอดคล้องกับการปรับลดลงของปริมาณการ ผลิตของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเป็นผลมาจากการชะลอตัวของ เศรษฐกิจไทยและประเทศคู่ค้า ปัญหาเงินเฟ้อสูง การปรับขึ้นอัตรา ดอกเบี้ยของประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ วิกฤติพลังงานในยุโรปจาก ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่เป็นตลาด ส่งออกใหญ่ที่สุดของไทยจากการดำเนินมาตรการ Zero-Covid และ ปัญหาฟองสบู่ภาคอสังหาริมทรัพย์ ประกอบกับส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี (Spread) ที่ปรับตัวลดลงเนื่องจากราคาวัตถุดิบตั้งต้นที่ปรับ เพิ่มขึ้นตามระดับราคาพลังงานตลาดโลก

รูปที่ 1 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

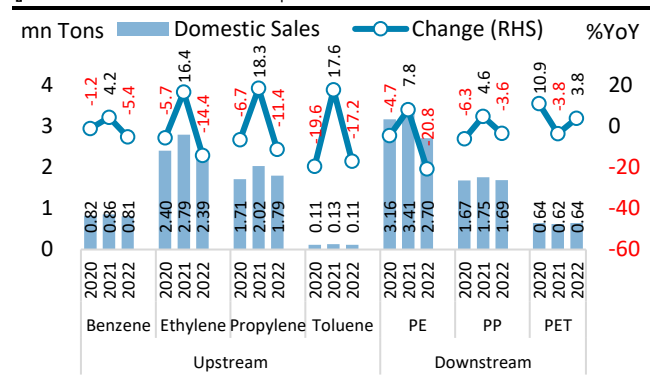

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สถานการณ์ด้านการจำหน่าย

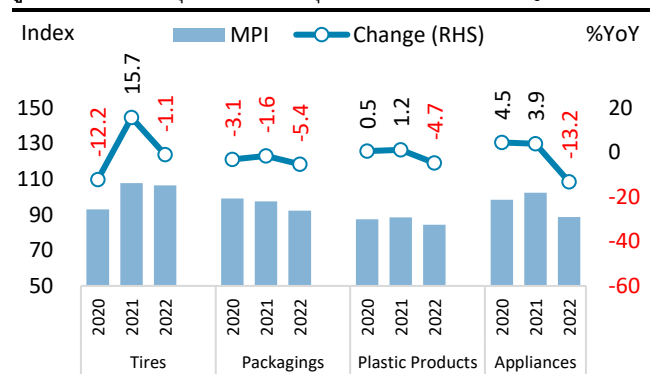
สำหรับภาพรวมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในปี 2565 ปรับลดลงทั้งในส่วนของผู้ผลิตภัณฑ์ขั้นต้นและขั้นปลาย โดยเป็นการปรับลดลง ในเกือบทุกผลิตภัณฑ์ ตามความต้องการใช้งานภายในประเทศที่ลดลง สอดคล้องกับปริมาณการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะ ในกลุ่มอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ และกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ พลาสติกที่มีสัดส่วนการใช้งานผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีสูงที่สุด (ราว 40% ของปริมาณการจำหน่ายภายในประเทศ) ซึ่งมีปัจจัยสำคัญมาจากภาค การส่งออกที่ชะลอตัวตามอุปสงค์ต่างประเทศ จึงส่งผลให้ปริมาณการผลิต สินค้าเพื่อการส่งออกของไทยปรับลดลงตามไปด้วย

รูปที่ 2 ปริมาณการจำหน่ายของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รูปที่ 3 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่สำคัญ

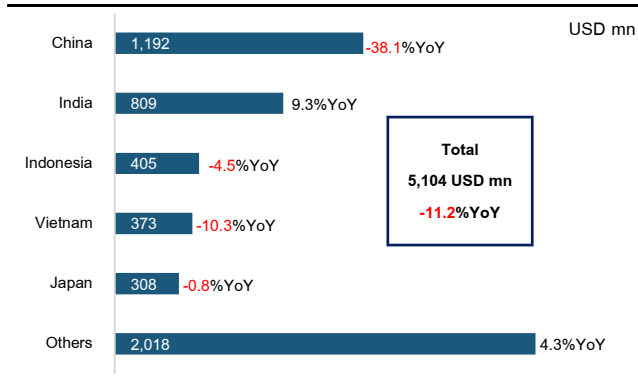
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สถานการณ์ด้านตลาดต่างประเทศ

ในปี 2565 พบว่าไทยมีปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ขั้นต้นและขั้นปลายคิดเป็นสัดส่วนราว 10% และ 30% ของปริมาณการ ผลิตทั้งหมด สำหรับสถานการณ์การส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีใน ภาพรวมมีการปรับตัวลดลง โดยในส่วนของผู้ผลิตภัณฑ์ขั้นต้นพบว่ามี มูลค่าการส่งออกเคมีภัณฑ์อินทรีย์ทั้งสิ้น 5,104 ล้าน USD ลดลง 11.2%YoY และในส่วนของผู้ผลิตภัณฑ์ขั้นปลายมีมูลค่าการส่งออกเม็ด พลาสติกทั้งสิ้น 10,683 ล้าน USD ลดลง 5.0%YOY ทั้งนี้ ภาพรวมการ

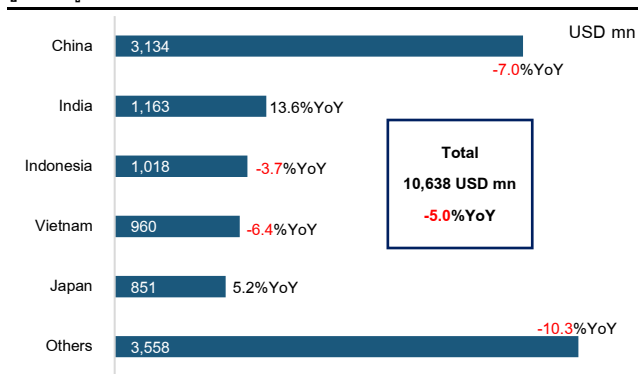
ส่งออกที่ลดลงมีสาเหตุหลักมาจากการหดตัวของตลาดจีนที่เป็นตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขนาดใหญ่ที่สุดของไทย ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจไม่สามารถฟื้นตัวได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากยังมีกรณีล็อกดาวน์ ในบางพื้นที่ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 สูง ประกอบกับความเปราะบางของภาคอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นภาคเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานจำนวนมากและมีสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับ GDP ของจีน รวมถึงการหดตัวของการส่งออกในกลุ่มประเทศ OEM ในตลาดอาเซียนที่สอดคล้องกับทิศทางการชะลอตัวของอุปสงค์ตลาดโลก

รูปที่ 4 มูลค่าการส่งออกเคมีภัณฑ์อินทรีย์ปี 2565

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

รูปที่ 5 มูลค่าการส่งออกเม็ดพลาสติกปี 2565

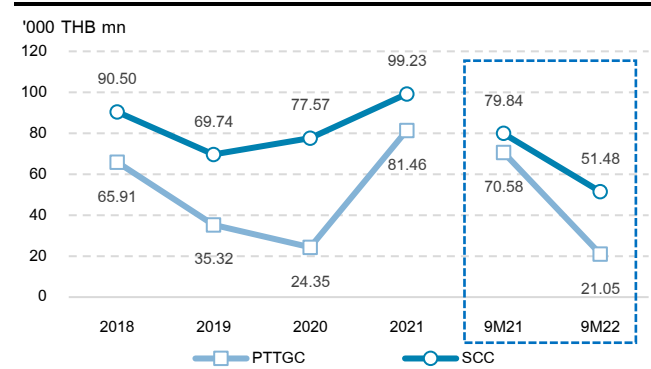

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

สถานการณ์ด้านผู้ประกอบการ

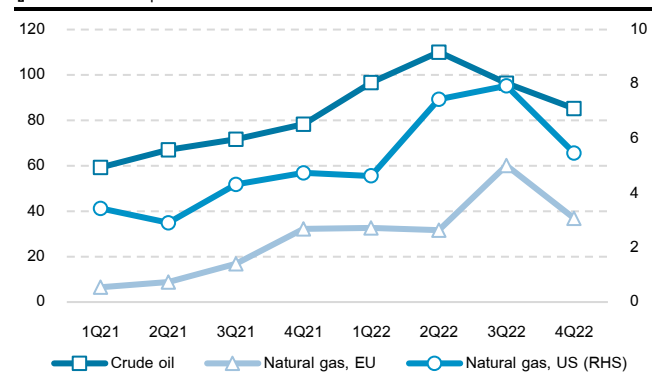
เมื่อพิจารณาถึงผลการดำเนินงานในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2565 ของผู้ประกอบการรายใหญ่ 2 ราย ที่มีส่วนแบ่งตลาดรวมกันมากกว่า 80% ของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี โดยพบว่าทั้ง PTTGC (บริษัทปิโตรเคมีของกลุ่ม PTT) และ SCC (บริษัทปิโตรเคมีของกลุ่ม SCG) ต่างมี EBITDA ปรับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นผลมาจากราคาส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีที่ปรับลดลง เนื่องจากการชะลอตัวของอุปสงค์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในขณะที่ราคาวัตถุดิบตั้งต้น (Feed Stock) ปรับตัวเพิ่มขึ้นตามทิศทางราคาพลังงานตลาดโลกที่ถูกกดดันจากปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างรัสเซีย-ยูเครน และวิกฤติพลังงานในยุโรป ส่งผลให้ Spread ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีลดลงจึงทำให้อุตสาหกรรมมีกำไรลดลงตามไปด้วย

รูปที่ 6 EBITDA ของผู้ประกอบการรายใหญ่ของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

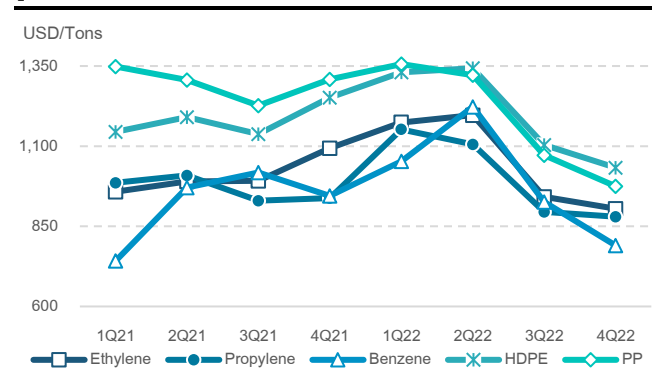
รูปที่ 7 ราคาวัตถุดิบตั้งต้น (Feed Stock)

ที่มา : World bank

หมายเหตุ : Crude Oil (USD/bbl), Natural gas (USD/mmbtu)

รูปที่ 8 ราคาส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีที่สำคัญ

ที่มา : SCG

แนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีในระยะ 1 ปีข้างหน้า มีแนวโน้มทยอยฟื้นตัวสอดคล้องกับระดับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการกลับมาฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีนหลังมีการผ่อนคลายมาตรการ Zero-Covid ซึ่งจะส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจของจีนกลับมาเพิ่มขึ้นและจะทำให้ความต้องการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ อานิสงส์จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีน

ยังส่งผลดีต่อภาคการผลิตไทยเพราะจะทำให้ความต้องการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้น จึงส่งผลให้ความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีเพิ่มขึ้นตามการผลิตที่ขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมยังคงมีความเสี่ยงจากราคาต้นทุนวัตถุดิบตั้งต้นที่แม้จะมีสัญญาณการปรับลดลง แต่ก็อาจยังคงอยู่ในระดับสูงและมีโอกาสผันผวน เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งของรัสเซีย-ยูเครนที่คาดว่าจะยังคงไม่สามารถหาข้อยุติได้ในระยะสั้น ประกอบกับความเปราะบางของเศรษฐกิจโลกจากปัญหาเงินเฟ้อสูงทำให้ธนาคารกลางของประเทศต่างๆ เร่งขึ้นอัตราดอกเบี้ย ทำให้เศรษฐกิจโลกมีความเสี่ยงเข้าสู่ภาวะถดถอย ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี ซึ่งปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของ Spread ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและทำให้ผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรมต่ำกว่าที่คาดการณ์เอาไว้ได้